

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 12 kor — fill.
Fél évre 6 kor — fill.
Negyed évre 3 kor — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán, pénteken** és **vasárnap** reggel

Felölös szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok-tere Mánajlovics-ház.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kostuth-utca, Vojnich-palotában.
Telefon szám 42.

Nyitlter sorokint 40 fillér.

Szabadka vagy Eszék?

Még idejekorán hívjuk fel városunk ügyeinek vezetőségét arra, hogy tegyenek meg minden lehetőt a város emelése érdekében és ne szalaszszák el a jó alkalmat arra, hogy a vasuti üzletvezetőség Szabadkára tétessék át, illetve hogy az ujonnan szervezendő vasuti üzletvezetőség Szabadkán helyeztessék el.

Befejezet tény az, hogy a mostani szegedi üzletvezetőséget Temesvárra fogják áttenni. Meg van határozva már az is, hogy ez a változás nemcsak hogy Szeged városának érdeksérelme nélkül fog történni, hanem Szeged valóssággal nyer ezáltal, mivel Szeged e helyett a m. kir. államvasutak bevételek ellenőrzési hivatalát kapja meg. Ez annyit tesz körülbelül, minthogy kétszer akkora hivatalt, kétszer annyi személynnyel adnak Szegednek.

Ennek valóssággal csak örvendeni tudunk, hogy a magyarságra oly nagy fontosságú Szeged városa mi sérelmet sem szenved ezáltal.

De ebből folyólag egy újabb, körülbelül oly nagy terjedelmű hivatalt szerveznek ezuttal, mint amilyen a mostani szegedi üzletvezetőség. Illetékes helyen szó ejtetett most arról, hogy ezt az üzletvezetőséget a délvidéken fogják elhelyezni és egyelőre székhelyül kombinációba jött Eszék városa és csak olyan mellesleg beszélnek Szabadka városáról, mint olyan helyről, ahol ugyancsak megfelelő helyen lehetne az üzletvezetőséget elhelyezni.

Nem akarunk itt előhuzakodni az ének egész csoportjával, amelyek a mellett szólnak, hogy a dévidéklnek alig van Szabadka városánál nagyobb és alkalmasabb gócpontja mint városunk.

Nem akarjuk lokálérzelmeinket itt érzékeny szavakban elmondani — de lehetetlenség meg nem ütköznünk azon, hogy akkor, a midőn Szabadka városa az államtól már ugyszólván évtizedek óta egyetlen egy kis kedvezményt sem kapott — hogy akkor még teljesen kétséges legyen az, hogy ezt az üzletvezetőséget itt fogják e elhelyezni. Hiszen Eszék fekvése, vasuti hálózatának teljes kifejlőtlensége ugyszólván lehetetlenné teszi, hogy éppen egy ilyen hivatalt ott helyezzenek el. Amikor tehát a dolog természete is városunkat praedestinálta, ennek a hivatalnak itteni elhelyezésére — akkor csak azon mulik a kérdés, hogy városunk intézősége megteszi-e a szükséges lépéseket, hogy ezt az üzletvezetőséget itt helyezték el.

Komoly felhívást intézünk tehát a város érdekeinek képviselőihez, hogy ne vegyék közönyösen ezt a dolgot. Száz és egy indok készttet bennünket arra, hogy városunk egy ilyen intézménnyel megerősödjék.

Meg vagyunk győződve, hogy ha komoly akarattal azok, kik erre hivatva vannak utána látnak ennek a dolognak, hogy akkor Szabadkát nem fogják és nem lehet mellőzni.

Méltán érheti majd azokat, kik e részben kötelezettségüknek meg nem felelnek, a legkomolyabb szemrehányás.

Most még idejében teszik — ne mulasszák tehát el a kínálkozó jó alkalmat, amelyet ha elszalasztanak, talán egy évtized is elmulik, amíg ilyen kínálkozó jó alkalom visszatér!

Közgyűlés.

1900. május 26.

Szabadka város törvényhatósági bizottsága ma tartotta rendes havi közgyűlését, *Schmausz* Endre főispán elnökölete alatt. A tárgysorozat sok érdekes dolgot tartalmazott, úgy, hogy elég anyagot szolgáltatott a vitára.

Üdvözlések és részvét.

A polgármesteri múlt havi közigazgatási jelentés után az elnök főispán bejelentette, hogy *Munkácsy* Mihály elhunytá alkalmából a ravatalra koszorút helyeztek és az özvegyhez részvétáviratot intéztek. Egyuttal indítványozza, hogy a város közönségének részvétét jegyzőkönyvbe vegyék, ami egyhangulag elfogadtatott. A polgármester indítványára a közgyűlés üdvözlő táviratot intéz *Gulner* Gyula ujonnan kinevezett államtitkárhoz, a főispán indítványára pedig *Szell* Ignác államtitkár kitüntetése alkalmából üdvözlőni fogják.

A jelentéshez *Dr. Biró* Károly szólott, aki a polgármester figyelmét felhívta arra a körülményre, hogy a virilis képviselők közül többen elhaltak vagy más oknál fogva kimaradtak, akiknek helyébe pótlag nem hivatalt meg, továbbá kéri, hogy a tiszteletbeli tisztviselőket is hívják meg a közgyűlésre. A polgármester kijelentette, hogy több esetről nem kapott hivatalos értesítést, de azért intézkedni fog.

Indítványok.

Mamussich Mátyás a szállási lelkészetek felállítására terjesztett be indítványt. A tanács javaslata az indítványra az volt, hogy miután a miniszterium a lavankui templom felépítését és a többi helyeken az ambulancia fellállítását jóváhagyta, a közgyűlésnek e tárgybani korábbi határozatát már ugys fogantositás alá vették, az indítvány felett tehát a közgyűlés napi rendre térjen. Az indítványozó felvilágosítást kér a miniszteri határozatról, amit az elnök főispán azzal a megjegyzéssel adott meg, hogy ez már a múlt közgyűlésen letárgyaltaott. Az pedig nem képez okot, hogy az indítványozó nem volt akkor jelen.

A polgármester pedig hozzáfűzi még, hogy a helyek megállapítása céljából a jövő héten az indítványozó rendelkezésére áll, a mérnökség pedig utasítatik, hogy a tervet

„JANINA“ a világon a legegészségesebb és legjobb **SZIVARKAHÜVELY.**

!! Glycerinmentes !!

Orvosilag megvizsgálva és ajánlva. Egyedüli raktár

Vig Zsimond S. könyv és papir kereskedésében
Szabadkán (főtér Milinovits féle ház.)

Lapunk mai száma 6 oldal.

dolgozza ki, a tanács javaslata elfogadott.

Geiger A. Mór a gyógyvizek megadóztatására vonatkozólag adott be indítványt, a mit azon felvilágosítás után lévesnek jelentett ki. Ugyancsak a kövezet vámdíj visszaadása tárgyában is tett indítványt, amelyre vonatkozólag usított a számvevőség, hogy jövőben a nehézményeket szüntesse meg és a vissztérítésekre vonatkozó kérvényeket gyorsabban intézze el.

Dr. Bíró Károly és társainak abbéli indítványára, hogy kormánybiztos küldessék ki a polgármester elleni sajtóperekben emelt vádak megvizsgálására, a közgyűlés annak idején napirendre tért, most leérkezett a belügyminiszter leirata, amelyben az az utasítás foglaltatik, hogy az iratok a közigazgatási bizottsághoz tétesenek át a panaszok megvizsgálása végett, miután e tárgyban a miniszterium nem intézkedhet.

Az üresedésben levő Ludovika akadémiai alapítványi hely betöltésére, a kandidáló bizottság Tary Péter és Budanovits Sándort ajánlotta, a közgyűlés az előbbi fogadta el.

Az egyházgondnoki állásra itt Frank István és Milassin Jakabot jelölték ki.

Ruitkay Máté nyugdíj ügyében közigazgatási bíróság megváltoztatta a közgyűlés határozatát, amennyiben nevezettnek 300 korona nyugdíjjal szavazott meg.

A Mária-Valéria közkórházban két ápolónővér alkalmazása elrendeltetett. Bárfa-ujfalu község tűzkárosultjainak 20 kor. segély adatik.

Nyugdíjazások.

Karvázi Pál városi mérnöknek 40 évi szolgálat után teljes fizetését, azaz 2600 korona nyugdíjat szavazott meg a közgyűlés, egyúttal elfogadta azt az indítványt, hogy nevezettnek buzgó és hű szolgálata iránti elismerés és jvkiváltság érdekében meg, a polgármester pedig felterjesztést intézzen a kormányhoz a díszíremadására iránt.

Özv. Lévy Simonné nyugdíja 900 koronában, özv. Kalymárcz Antalné nyugdíja 300 koronában és 5 gyermeke részére 50-50 koronában, özv. Vukovits Simonné nyugdíja 760 koronában állapított meg.

Szigethy József és Hofbauer Vilmos kérvényét gyógyszerlári jognak átruházása iránt pártólólag felterjesztik a belügyminiszteriumhoz, Loósz István főgym. tanár állásában megerősítették.

Az új főgym. épület felülvizsgálatott Haasz József műszaki tanácsos, miniszteri kiküldött jelenlétében. Az épület 349-126 koronába került, amelyet Molczér vállalkozó 10 000 ft híján felvett már és most tekintettel arra, hogy minden rendben találtatott és a szükséges javítások eszközöltettek, ez az összeg is kiutalványoztatik, sőt Mamusich Mátyás abbéli kifogásának, hogy a kápolnában levő oltáron a Mária képnek világias arca van is eleget tettek, amennyiben azt átfestették. A közgyűlés tudomásul veszi.

Zárszámadások és kórházi ügyek.

A gyámpénztárnok 1899. évi mérlege tárgyában Dr. Lipoencsics biz. tag szólalt fel. Szerinte a mérleg nincs úgy szerkesztve ahogy kell, nagyobb kölcsönöknél kamathatalékok vannak, amelyek nem folytak be. A 3 évnél régebbi kamat nem is ítélt meg s így az árvapénztárt kár éri, amely károkról

a fokozatos felelősség alapján a nagy közönség is felelős.

Pertics Mihály árvaszéki elnök kijelenti, hogy az ügyészt utasítani fogja, hogy a be hajlás erélyesebben eszközöltessék.

A közkórház 1901. évi költségvetésének és 1899. évi zárszámadásának tárgyalásánál Dr. Bíró Károly emelt szót. Nehezteli az ápolási költségek magasságát. A kiadások rovatában a gyógy és kötőszerek tételénél összehasonlítást tesz a szegszárdi és trencsényi kórházakkal, az elsőben 118.000, a másodikban 41.700 ápolási nap van s egy napra alig jut 8-9 fill. értékű gyógyszer, a mi kórházunknál ellenben ahol 71.000 ápolási nap van 22 fillér 1 ápolási nap gyógyszerre. Sokalja, hogy fűtéshez 12.170 kor. értékű szén kellett, lehetetlennek tartja, hogy 50 vagon szén kell évenként a fűtéshez. A világítás tételénél helytelennek tartja, hogy a város szerződést kötött a villany társasággal 340 korona átalányban.

Tillmann főszámvevő felvilágosítása után Gálffy György szólal fel s lehetetlennek tartja, hogy valaki komoly dologról beszél anélkül, hogy meggyőződést szerzett volna róla. Dr. Bírónak a kórház a vesszőparipája, érdemeiket akar szerezní. A kórház — mondja szóló — önmagát tartja fenn, az ápolási költségek 10 %-át az állam fizeti. Tudja, hogy a gyógyszereseknél az irányában tanusított jóindulat vezetett, hogy felszólalt, ha valaki beszél, legyen a tárgyhoz méltó és igazat mondjon. Ezután Dr. Wilhelm főorvos meggyőző érvekkel igazolja, hogy 1 ápolási nap nálunk sem kerül többé 10 fillérnél. Gyelms Gerő és dr. Klein Adolf felszólalása után Dr. Bíró tiltakozik az ellen, hogy ő a város költsége akarná zavarni, őt animozitás, malitia nem vezérli, csodálja azt, hogy maga a szállító szólal fel ebben az ügyben, hultott neki joga sinec hozzászólni. Leméli, hogy nagyon nagy összeget költenek gyógy és kötszerekre, a felhozott kórház ahhoz képest

(Neorcsics közbeszól: »Hát ha ott Kneip kura szerint gyógyítanak?«)

Gálffy György személyes kérdésben kér szót, kijelenti, hogy kinek mikor van joga felszólalni, azt nem Dr. Bíró fogja megmondani.

Nem az ő ügyéről hanem kórházi ügyről van szó és nem engedi magát senkitől sem terrorizálni, hogy ki a tolokodó annak megítélését a közgyűlésre bizza de különben is Dr. Bírot nem tartja kompetensnek annak megítélésére, hogy mikor van joga felszólalni. A vita végén az elnöklő főispán kijelenti, hogy az az ő dolga, hogy kinek mikor van vagy nincs joga felszólalni. A tanács javaslata elfogadott.

A városnak 1899 évi zárszámadására és vagyonteljárására vonatkozólag Gyelms Gerő tesz elsősorban észrevételt. Helytelennek tartja hogy a zárszámadást csak 2-3 nap előtt osztották ki úgy hogy nem is volt ideje át nézni, 15 nappal előbb kellene kézbesíteni. Főispán: vannak városok pl. Baja ahol nem is nyomtatják ki.

(Egy hang közbeszól: »ki van dobolva.«)

Gyelms: Több tételt talált amelyeket már évek előtt törölni kellett volna, s erre példákat hoz fel, a címnek a tartalomnak nem felelnek meg, elévült elnevezések vannak benne, pl. polgármesteri ház, kapitányi lak stb. ugyanazon tétel más és más helyen más összegben van kitüntetve, a tételek indoklása pedig nem kielégítő. Szólás szerint kér-

dés továbbá az is valjon a tételek be vannak-e a főkönyvbé vezetve?

Végül kijelenti, hogy nem fogadja el a számadást. Dr. Janiga János hosszasan fejtegeti, hogy az előirányzat és a tényleg befolyi tételeknél nagy a differencia, a kiadásnál is így van.

Polgármester: »Adatokat kérünk.«

Dr. Janiga: »A polgármester figyelemzéséhez semmi közöm, majd megmondom, amit akarok.«

Indítványt tesz, hogy a zárszámadás adassék vissza a tanácsnak, hogy azt realisabb alapon dolgozzák át.

Dr. Bíró Károly és Dr. Reisner Lajos felszólalása után Tillman főszámvevő szolgált magyarázatokkal. Végül nagy szavazattöbbséggel a zárszámadás elfogadott.

Gyógyszer szállítás.

A szegényház és a városi pénztár terhére rendelő gyógyszerek szállítását a kórházi bizottság 1 szavazattöbbséggel Gálffy Györgynek adta, aki az árjegyzékből 37 1/2 %-ot engedett. Ajánlatot adtak még be Szigethi és Szikenderovits 25% és Milassin Ilés 65% engedménnyel. A tanács javaslata az volt, hogy Gálffynak adassék ki s ezt avval indokolta, hogy Gálffy már 16 éve szállítja a gyógyszereket, soha kifogás nem volt ellene s ő volt az első aki 30% -ot engedett már 16 év óta.

Dr. Lipoencsics mielőtt a javaslathoz szól, előadja az ügy előzményét. A miniszteri rendelet szerint a szállítás a közgyűlés hatáskörébe tartozik. Még áprilisban a polgármester felhívta a gyógyszereseket, hogy ajánlataikat adják be. Három beadta de nem a legolcsóbbban szállítsák, minek volt a felhívás. A tanács javaslat indokolása tarthatatlan, mert az nem érdem, amit az indokolás felhoz.

Arletjésekkel, kifogásokkal előállni nem lehet. Végül indítványozza, hogy Milassin ajánlatát fogadják el. A tárgyhoz szólltak még Dr. Klein Adolf, a jav. mellett Dr. Reisner Lajos Dr. Mamusich Bódog és Dr. Bíró Károly a javaslat ellen. A szavazás eredménye, hogy elfogadták a tanács javaslatait.

A vajtermelő központ részére a gázgyárnál 600 nsz. öl telket engedett át a közgyűlés. A sertés vágóhid és a régi vágóhid kibővítésére 122005 frtot szavaztak meg.

Már 2 óra volt mikor a közgyűlés befejeződött és a kiéheztetett városatyák hazamentek — a.

A községi iskolaszék ülése.*

Évzáró vizsgák, iskolai tankönyvek, előleptetések a jövőben.

Polgári községi iskolaszékünk f. hó 20-án délelőti 10 órakor ifj. bajsai Vojnich Máté elnöklése mellett rendes havi ülést tartott, melynek nevezetesebb tárgyai a következők valának:

A mult ülésről felvett s a kir. tanfelügyelettség által jóváhagyási záradékkal ellátott jegyzőkönyv, észrevétel nélkül tudomásul vétetett.

Több tanítói és tanítónői szabadságolás bejelentése, illetve a közigazgatási bizottság részéről történt engedélyezése tudomásul vétetett.

A polgári községi iskolaszék tanhatósága alá tartozó tanintézetekben az 1899-1900 tanévi zárvizsgálatok sorrendjét Meznerics Ferencz felügyelő-igazgató összeállítván, előterjesztése változatlanul elfogadott s a szerin-

* Mult számunkban tér hiánya folytán kiszorult.

az elemi iskolák évről-évre vizsgálatai a következő időben és rendben fognak megtartatni:

a) miután a bajai-úti és homoki iskolák bővízési munkálatai csak úgy nyerhetnek befejezést a jövő tanévig, ha a vállalkozó már június 1-én munkához kezdhet, említett két iskolánál a vizsgák május hó 31-én fognak megjelteni és pedig délelőtt a bajai-úti, délután a homoki iskolában,

b) tekintve, hogy június 8-ika, vagyis a koronázás napja nemzeti ünneppé avatott és ezt a miniszteri rendelet értelmében minden iskola ünnepélyileg megülni tartozik: a tanyai iskolákban az évről-évre vizsgák 9-én, 11, 12, 13-án tartatnak meg,

c) a város belterületén 20-án lesznek az igazgató-tanítók vizsgái Meznierics Ferenc felügyelő-igazgató elnökelete, valamint Varga Károly és Rieger Mihály iskolaszéki kiküldöttek részvétele mellett oly czélból, hogy az igazgató-tanítók kerületük többi osztályai vizsgálatait vezethessék,

d) a belterületi összes I. osztályokban június 21-én, a II. osztályokban 22-én, a III. osztályokban 23-án, a IV. osztályokban 24-én és az V—VI. osztályokban 25-én záródik be a tanév.

e) a polgári leányiskolában Takács Ede igazgató bejelentése alapján a vizsgák június 26. és 27-én és végre,

f) a polgári iskolában Abrasics Artal igazgató jelentése értelmében június 25., 26., 27. és 28-án fognak megtartatni.

Valamennyi vizsgálaton az iskolaszék megfelelő számu kiküldött tagjai által fogják képviselteni.

Meznierics Ferenc felügyelő igazgató az 1888. évi 17589 számú miniszteri rendelet értelmében az elemi iskolákban használandó tankönyvek névze bejelenti, hogy a tanítótestület tekintettel a folyamatban levő tanterv revizióra, még a jövő tanévben az eddigi könyvek használatát határozta el. A Lampel czéggel kötött szerződés e tanév végével lejárt. Annak idején a cég 400 forintot bocsájtott az iskolaszék rendelkezésére egy általa meghatározandó jótékony czélra; jelenleg ismét 150 forintot bocsájtja az iskolaszék rendelkezésére, ha a jövő tanévben a cég kiadványai fogadtatnak el használatra.

E szerint az iskolaszék már 550 frt felélt rendelkezik s ez összeget a tanítótestületi könyvtár gyarapítására fogja fordítani.

Meznierics Ferencnek felügyelőigazgatóvá történt megválasztása és Schmidt Júlia kényszernyugdíjaztatása következtében két első díjosztályú tanítói állás jött üresedésbe. A felügyelő igazgató azt a javaslatot teszi, hogy a két állásra az eddigi II-ik díjosztályban levő tanárok közül előléptetés eszközöltesse, s ez után a pályázat II. díjosztályú két állásra hirdettesse. És pedig, hogy jövőben valami vezérrel legyen a tanháloságnak az előléptetések-nél, kéri határozatilag kimondani, mikép az előléptetésnél első sorban a szolgálati idő szolgálaton irányelvül s így a működésre nézve legidősebb tanító promoveáltassék, ha csak működése s viselkedése ellen egyébkint kifogás nincsen, mely utóbbi esetben soron kívül fiatalabb tanító is előléphet s megelőzheti a kifogásolt idősebbet.

Az iskolaszék a felügyelő igazgató javaslatát egyhangulag jövőben leendő mihez tartással elfogadta.

Idéje már, hogy az iskolaszék gondoskodjék valamely módozatról, melylyel az eddigi előléptetési eljárás orvosolható volna, mert

az már csak égbekiálló igazságtalanság, hogy kifogástalanul működő egyik-másik tanító 10—11 év óta tanyán sínylődik, míg egy kezdő képezde végzett tanító, kit az iskolaszék működésére nézve nem is ismerhet: egyszerre a városba választatik be. Az is páratlanul áll, hogy egy tanító háromszori választásra legyen kárhözva. Nálunk ugyanis 3 fizetési fokozat van föllálítva; minden fokozatra újra választják a tanítót, tehát ki van telve háromszori választás izgalmainak és 3-szori költségesnek. Pedig ha a tanítót egyszer már megválasztják, akkor az már a törvényhatóság tanítója élethossziglan megválasztva. Minek akkor még kétszeri választás? Nem-e egyszerűbb volna a már egyszer megválasztott és megerősített tanítót hivatalból előléptetni, ahelyett, hogy még kétszer választják... Valóban dicséretes eszmét pendített meg a felügyelő igazgató, akit a megkezdett helyes uton üdvözlünk. Sok nálunk még a javítani való s igazán szép hivatás vár Mezniericsre, ha menten személyi motívumoktól a tárgy igazságát és az ügy érdekeit fogja szem előtt tartani.

Ugyancsak Meznierics bejelenti, hogy megválasztásával a beltéri igazgatótanítói tisztaság is megürült s mivel a mostani helyettes, Kladek Mihály buzgóan működik s hivatásának derekasan igyekszik megfelelni; nevezetesen véglegesítésre ajánlja. Az iskolaszék a kir. tanfelügyelő jóváhagyásából feltételezeten Kladekot végleges igazgatótanítóként jelenti; ki Most nevezettnek véglegesítés folytán megürült sómléki igazgatótanítói állásra első helyen a jelenlegi dicséretesen működő Moravcsék Károly tanítót, második helyen Kovacs Endrét, harmadsorban Matievics Péter tanítót jelöli.

Ezzel elnök az ülést berekeszti.

Referens.

Különfélék.

Ferencz Ferdinand trónörökös Szabadkán.

1900. május 25.

Tegnap este 7 óra 52 perczkor Ferencz Ferdinand trónörökös Zimonyból jövet Szabadkán át Bécsbe utazott az express vonattal. Ő felsége teljes inkognitóban utazott, úgy, hogy megérkezéséről csak a szolgálatot levő vasuti tisztnek és az állomás főnöknek volt tudomása. Hivatalos fogadtatás tehát nem történt. A vonat megérkezésekor a harmadik kocsiiban ült Ő felsége polgári ruhában, ahol 4 kis fűkét foglaltak le az ő és kíséreti részére. Helbling állomás főnök várta a vonatot és megérkezésekor a fővadász mester által bejelentette, hogy Ő felségével őshaji beszélni. Két darab rózsaszín borítékban »Drezda« bélyegzővel ellátott levél volt a kezében. Az állomásfőnök bevitte a leveleket s átnyújtotta Ő felségének, aki megköszönte és kétszer is kezét nyújtott az állomásfőnöknek. A trónörökös nyomban felbontotta a leveleket és elolvasta. Mg a vonat állt néhány vasutas verődött össze a kocsik előtt és kíváncsian nézték a trónörökös dalias alakját, a betegségnak már nyoma sem látható rajta. 7 óra 5 perczkor a vonat tovább robbogott Budapest felé. Érdekes hírt kaptunk Zimonyból Ő felsége ottani tartózkodásáról.

F. hó 17-ikén éjjel érkezett oda törzssorvasával, Hodek fővadászmesterrel és megfelelő személyzettel. Megérkezésekor a »Tisza Kálmán« nevű kis hajón, a melyet külön berendeztek részére még az nap éjjel fölfelé a Száván a

Kupinováig hajózott, hogy az ottani hegyek között kőszáli sasokra vadászatot tartson. A főherczeknek a Rudolf emlék közelében sátrat emeltek, ahol szabad idejét töltötte. Naponkint már reggel 3 óra tájban megkezdte a vadászatot és lesbe állt a sasokra. Sikerült is 14 drb. hatalmas sást elejteni, melyeket kitémetet és a bécsi udvari muzeumba küldött fel. A sasokon kívül igen sok vízi vadat lőtt.

Annyira inkognitóban tartózkodott, hogy még a rendőri felügyeletet is mellőzni kérte. Látogatókat nem fogadott, csupán egy izben Starez Mátyas zimonyi esperes plébános szolgálatot misét.

Postáját miután Kupinovában posta nincsen Zimonyba küldette ahonnan naponkint külön hajón vitték tartózkodási helyére. A trónörökös házassági híre vonatkozólag érdekes jelenség, hogy amikor a leveleit kézhez vette a hivatalos leveleket fölbontatlanul átadta fővadászmesterének, míg ellenben a »Drezdából« érkezett rózsaszín borítékú leveleket azonnal felbontotta és elolvasta. Valószínű, hogy e levelek mennyasszonyától érkeztek, miután Chotek Zsófia grófnő Drezdában lakik.

Ő felsége tegnap délután egy heti tartózkodás után elutazott Zimonyból.

— **Törvényszékünk elnökhelyettese.** A szabadkai kir. törvényszék elnökhelyettesét Crajinčan Mihály kir. törvényszéki bírót az igazságügyminiszter a VII. fizetési osztály második fokozatába léptette elő. Örömmel üdvözzöljük törvényszékünk ez érdeműs tagját s jól esik nekünk is az elismerés, amely őt ezuttal érte!

— **Szabadka város a városok kongresszusán.** F. hó 29-én Győrött megtartandó városok kongresszusán Szabadka városát Mamusich Lázár polgármester, Tillmann Zoltán főszámvérvő és dr. Bolis József lb. főjegyző fogják képviselni.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Gruits Miklós ujaradi kir. bír. végrehajtót Topolyára ugyanolyan minőségben áthelyezte.

— **Előléptetések.** A m. kir. igazságügyminiszter, az 1893. évi IV. t. cz. alapján, Weincz Pál szabadkai törvényszéki irodatiszlet, a X. fizetési osztály második fokozatába, Neuman Aladár, dr. Fábian Aladár és Pál János szabadkai törvényszéki aljegyzőket pedig, a XI. fizetési osztály első fokozatába léptette elő.

— **Meghívó.** A szabadkai „Közönyvtár Egyesület” f. évi május hó 31-én d. u. 5 órakor a saját helyiségében közgyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja Farkas Zsigmond, elnök.

— **Egyleti hír.** Geiger A. Mór egy 100 frt névértékű osztrák földhitelintézeti sorsjegyet ajándékozott a »Szerelet« nőegylet árva házána. Fogadja a nemesszervi adakozó ezuton is az egyesület köszönetét.

— **Ipar vásár.** A folyó évi pünkösdi ünnepei alatti tartandólag 3 napra tervezett iparvásár elhalasztatott. Az elhalasztás oka — mint bennünket értesítenek — főleg az, hogy a helybeli iparosok a tavaszi megrendelések teljesítésével annyira el voltak halmazva, hogy a kiállítók legnagyobb része nem készülhetett el a kiállítandó tárgyakkal, a rendező bizottság pedig gazd g és minél teljesebb vásárt kíván a közönségnek bemutatni, ezenfelül a kiállítás idején csak a két pünkösdi ünnep alatt lenne az a közönség részéről látogatóháó, a mely időből is egy napot elvon a magy. kir. államvasutak köre által Pálicson rendezendő népnépvásár. A tervbe vett iparvásár azonban nem marad el, hanem csak

elhalasztott augusztus 15-től 20-ig tartó 6 napi időközre, amikor is 6 ünnepnap kerül össze, melyek alatt a község 6 napon át nyitva levő kiállítást látogathatja. Augusztus 15-én van ugyanis Nagy-Boldogasszony ünnepe, augusztus 16-án Rókus-napja, melyen városunk lakossága búcsujárást tart s ünnepel, augusztus 17. a pénteki hetivásárnap, augusztus 18. a király öfelsége születése napja, augusztus 19-ike vasárnapra esik és augusztus 20-án Szt.-István király ünnepe van. Az iparkiallítás tehát e 6 napos ünnepi ciklusban fog megtartani és 6 napot át állandóan nyitva lesz.

— **A bácsmezei kereskedők mozgalma.** Élenk feltűntet kelet néhány hónappal ezelőtt az a mozgalom, amelyet a bácsmezei kereskedők indítottak a házalás visszaélései ellen. Különösen odairányult ez a mozgalom, hogy a ministerium megszüntesse azokat a visszaeségeket amelyek a lóházalók rég elavult jogjaiból téves magyarázatok folytán keletkeztek. A mozgalom folyán eddigelé nagy számban jelentkeztek azok kik ahhoz csatlakoznak s mint értesülünk elkészültek az összes memorandumok, amelyeket a szegedi iparkamarához, a kereskedelmi csarnokhoz és a ministeriumhoz benyújtának. A végrehajtó bizottság végső határozatainak megállapítása végett a *jövő hó 14-én* (június 14-én) Szabadkán a Nemzeti szálloda kistermében *ülést tart.* A végrehajtó bizottság ez uton is meghívja az érdeklődőket, kiket ez ülésen szivesen lát.

— **Értekezlet.** A szabadkai kereskedelmi egyesület a nyílt üzletek közös záróórájára vonatkozó határozathatározatal végett a szabadkai kereskedelmi egyesület helyiségében f. hó 27-én, vasárnap délután 5 órakor értekezletet tart.

— **Tüzesetek.** Ma két tüzeset is volt, az egyik délelőtt 3-ik kör Sándor-utca 204. sz. a. Pataits Lajos házában. Egy kocsi való kukoricaszár égett meg, gyermekek gyújtották fel, a másik délután volt 4 kör, Lázár-utca 390. sz. a. egy kocsis szalma és 1 disznó égett el, ami Zsávits Simon tulajdonát képezte. Ezt is valószínűleg játszó gyermekek gyújtották fel.

— **Tolvaj cselédleány.** Özv. Novák Adámé korc-márosné cselédje Gruber Anna már hosszabb idő óta lopta gazdasszonyát. Most rájöttek és feljelentették a hűtlen cselédleányt, aki azonban neszét vette és megszökött Szabadkáról. A rendőrség elrendelte az országos körözését.

— **Sajtóhiba.** Lapunk legutóbbi számában megjelent, Csillag Károlynak „A fecskék” cz. költeményéből az utolsó strofa előtt a következő négy sor tévedésből kimaradt:

„Néztek jó körül hol maradt el árva,
Hol maradt anyátlan valamelyik fészek,
Néztek be minden egyes házikóba,
Sok elhagyott árva várja segítségét.”

— **Kanyarójárvány Szabadkán.** A bajai szőlők közötti iskolában kütört a kanyarójárvány a kis diákok között. Eddig mintegy

40 eset fordult elő de szerencsére valamennyi könnyebb lefolyású. A liszti orvos elrendelte az iskola bezárását és a vizsgákat egyelőre elhalasztották.

— **Helyreigazítás.** Vettük a következő sorokat: Beesés lapjának f. évi 77 számában megjelent „Lopás a vasuton” czimű közleményére tisztelettel értesitem, hogy az eset nem Szabadka—Topolya, hanem Budapest—Szabadka között történt és hogy a tettest a lassai esendőrőrs már kinyomozta és elfogta megjegyezvén, hogy a lopott áruk közt Topolya rendelatésű is volt.

— **Lövöldözés a tanyán.** Szabó Jakab, Pertics János bérese a napokban állítólag Pertics Jánosné felbujtatására ráított Pertics Ágostonra mert az utóbbi a tanya mellett elterülő vitás gyaloguton ment. A lövés nem talált de Pertics feljelentést tett a merénylő ellen. A vizsgálat folyamatban van.

— **Helyreigazítás.** Lapunk 72-ik számában a hírek rovatóban Jovánovics János elhunyt gör. kel. plébánosra tévesen lett nyugalmozott plébánosnak megjelölve. Az elhunyt tényleges működésben állott haláláig csak öreg korára segédlelkész volt maga mellé.

— **Gondatlan anya.** Pertics Jakab 3 éves kis fiának aki epilepsziában szenved még f. hó 6-ikán édes anyja a földön adott levelet ebédre. Evés közben a kis fiú rosszul lett és beleesett a forró levesbe, úgy hogy összeégette magát. Azóta gyógykezelték de hiába, mert a kis fiú tegnap éjjel meghalt. Ma boncolta fel holttestét a törvényszéki orvos amikor konstataulta, hogy az égési sebek következtében hunyt el. A vizsgálat folyamatban van.

— **Fertőző betegségek ellen,** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztettek biztos övszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a „Kristály” Szt.-Lukácsfürdői hegyiforrás hirdetésére.

— **Kiadó lakás** A városi színház közelében teljesen elkülönített kényelmes uri lakás mely négy utcai szobából, üveges folyósóból, világos nagy konyhából és a szükséges mellékhelyiségekből áll, nagy kertes udvarral f. évi augusztus hó 1-ével jutányos áron kiadó. Bőv bb értesítés nyerhető kiadóhivatalunkban.

Szenásy, Hoffmann és Társa

párisi és lyoni selyemgyári raktára *Budapest, IV. Bécsi-utca 4.* Raktárunkon található a legszebb és legnagyobb választék *dívatos selyemkelmék, csipkék és szalagok,* valamint gyöngyfülcszék *pointlace ruhák* és *pointlace-kelmék*ből. Fekete, fehér és színes selyemkelmék 85 krtól 14 frtig Goulard-Pongis és Satyn-Lyberti selymek 65 krtól kezdve Angol mosó selyem 80 cm. szélességben 1 frt 25 krtól kezdve. Mintákkal. kívánatra készséggel szolgálunk.

Nyíltter.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon testületek, egyletek és magán személyeknek, a kik felejtelen emlékü jó atyánk, illetve apósunk néh. Jovánovics János szabadkai gör. kel. szerb plébános elhunytá alkalmából nekünk részvétüket nyilvánítani s a temetésen megjelenésükkel gyászunkban részt venni szivesek voltak, fogadják ez uton háts köszönetünket.

Szabadkán, 1900. évi május hó 25-én.

A gyászoló család nevében:

Knezzevics Márkné szül. Jovánovics Olga
Gavanszky Lázárné szül. Jovánovics Mária
mint az elhunyt leányai.

Szokolaczi Lovag Knezzevics Márk

cs. és kir. ezredes

Gavanszky Lázár

megy. tör. biz. tag,
mint az elhunyt vejei.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermeket és felnőtöt egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt mert dus szénsavtartalmánál fogva cefikus övszer és a tífus, cholera és gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknél és felnötteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be a szénsavnál fogva a gyomor és idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hűgylő és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— **Kedvelt borvíz** —

A mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító.

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden
gyógyszertárban, fűszerkereskedésben
és vendéglőben.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy

BARON J. JÓZSEF

helybeli uri és női divatáru raktárát megvettem és azt ezentul

RUKAVINA N.

bejegyzett cég alatt tovább vezetem.

A raktáramon levő összes kalapok, czipők, nyakkendők, férfi fehérműek, ernyők, höröndök, illatszerek, szappanok, plüsché takarók és mindenféle divatcikkéket

☞ **a legjutányosabb árban árusítom.** ☞

Ezen előnyös körülményre felhívom a n. é. vevőközönség szives figyelmét.

Kiváló tisztelettel

RUKAVINA NÁNDOR

Kossuth-utca, Halbrohr-palota.

Dus választékú elegáns és olcsó kalapraktár.

ROTH ARMIN

Szabadka főtér, Milinovits-féle házban.

Ajánlja a n. é. közönség figyelmébe

dús választékú elegáns és olcsó kalapraktárát.

Egyedüli raktára Szabadkán,
Ita J. Henrik — a Pichler Antal-féle és Panizza-féle világhírű kalapoknak.
!! Legujabb Bur kalapok nyolcz színben. Legujabb !!
Nagy választék mindennemű nyári elegáns czipőkben.
Lefinomabb férfi fehérműk, gallérok és kézelők.
Olcsó és nagy raktár az összes férfi divatcikkekben.

Nagy raktár nyári czipőkben dus választék.

Legfinomabb uri és női keztyűik.

A legujabb alaku nyakkendők.

HEYDEN TÁPANYAGA

(NÄHRSTOFF HEYDEN)

egy feltárt fehérry. mely az ómésztaísi szorvektől függetlenül kiválóan tápláló

lőnyös erősítő és tápláló

csigahélok, gyermekek, szoptató nők, vérszegény, labaró és sovány egyének részére, valamint testi és szellemi kimerültségnek.

Étvágygerjesztő.

aphito gyógyszerárak és gyógyáru-üzletekben.
Pécs, gyógyszereti gyára Radebeul, Drazda.

Biztos kereset

külözik jó beszélőképességgel bír, tisztességes személyeknek, kik állandó lak eyllőn az 1881. évi XXXI törv.-cz. értelmében sorsjegyeknek, állampiroknak részletfizetése való eladásával foglalkozni kívánók.

"MERCUR"
váltóüzleti részvénytársaság
BUDAPEST
Arany-János-utca 31.

Kerékpárok:

Alapított: 1888. évben.
Delmagyarország első legnagyobb kerékpár főraktára:
Kemény Lajos
HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELY.
Fiókraktárak: Szeged, Arad, Gyula, Orosháza.
Bizományi raktár:
MAYERHOF F. látserésznel Szabadkán.
Kossuth-utca (Nemzeti szállodával szemben).

RÉMI SZÁLLODA

(PÉSZVÉNY-TÁRSASÁG)
Budapest VIII ker., József-körút 4. sz.
a népszínházzal szemben.

Elsőrangú családi szálló minden kényelemmel a főváros központján.

Villanyvilágítás. • Gőzfűtés. Lift. • Fürdő.
Kávéház és vendéglő a házban.
Mérsékelt árak.
A villamos vasú megállóhelye a városhely irányába.

Kiadó lakás!

A Solymossy Lajosné féle ház (Füzfás-utca 315.) mely két lakásból és szőlővel gyümölcsfakkal beültetett udvarból áll, augusztus elsejére kiadó!
E ház előnyös feltételek mellett esetleg eladó.

Az ország egyedüli universalis kerékpár raktára, hol a világhírű Neumann, Germania, Helical, Premier, Excelsior, Kayser, Meteor, Styria, Champion, Rüssler és Jauerni, Kohinor, Beeston, Adria valamint amerikai kerékpárok olcsó áron jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.
Dus választék kerékpárreszek és felszerelési cikkekkel.
Arjegyzzék ingyen és bérmentve!

Igen sok külföldi, francia, angol és német szer van hirdetve és ajánlva **fiatalemberek részére csőbántalmak és folyások ellen.**

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van a **legczélszerűbb és legjobb**

SANTAL EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltek.

1 üveg ára 1 frt 50 kr., postán bérmentve a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a „Nádorhoz“ Budapest VI. Váci körút 17.

Baranyamegye nagybirtokosai által alapított

PÉCSI Tejcsarnok

országos hírérmékeiből **7 korona** utánvétel mellett bérmentesen szállít finoman és gondosan csomagolva

12 drb imperiált,
12 drb csemege és
12 drb pikáns-sajtot.

Megrendelések levelező-lapon röviden. Kétek egy hétkoronás sajt-csomagot* ezimzendők:

Pécsi Tejcsarnok, Pécs.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy intézetünk **egyedüli képviselőt** a mai napon

Geiger A. Mór

földbirtokos urra

ruháztuk át, aki intézetünk részére, a legutányosabb díjtáblázat szerint elfogad mindennemű

tűz, jég, üvegtörés és életbiztosítást.

Kiváló tisztelettel

A „Magyar-Franczia“ hajtósító társaság.

M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:

A
KRISTÁLY

SZT. LUKÁCSFÜRDŐI

HEGYFORRÁS

IGENTISZTA

BICARBONAT

ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ:

FÜSZERKERESKEDÉSEKBE

VENDÉGLÖKBE

ÉS MINDEN VASUTI

ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége.

Budapest, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő készleteit, „Millenium“ legújabb szerkezetű: fűkaszálo-, marokrakó- kévekötő aratógépeit,

melynek főelőnyei: préselt aczélfemez-állvány tégelyaczel-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető elpusztíthatlan szerkezet, továbbá: a szab. osztrák magyar államvasutársaság részéről mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3½, és 4 lóerejű gőzcséplő-készleteit. Sack-rendszerű, aczélfűvel ellátott **ekéit**, „Boni“-féle kéttengelyű eketalyigait járgányos cseplő-készleteit, szecskevágóit és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Figyelmeztetés! ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár utazó ügynökök, az eddig birt. meghatalmazásokat f. évi január hó 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csakis azok járhatnak el, a kik 1900. évi február hó 1-je után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jókórral a melyre ezen írásbeli megbízás kiérjed. Nehogy a közönség tévutra vezettessék és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek, főkérik mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtának, hogy mindenképp, a ki nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjék s abba betekintést nem szíveskedjék.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

VÁLLALAT SZIKVIZGYÁRAK TELJES BERENDEZÉSÉRE

Dr. WÄGNER és TÁRSAI

Egyesült gyárak

Mint Betéti Társaság

BUDAPEST.

GYÁR és IRODA: IX., TINÓDY-UTCA 3,

a Gízella-malom mögött.

Fiók: BÉCS.

XVIII., Schopenhauerstrasse 45

SZAMOS
KITÜNTETÉS

JÉGSZEKRÉNYEK, SÖRKIMÉRŐ KÉSZÜLÉK és PINGZEFELSZERELÉSI CZIKKEK